

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.) μετά Πρωτοκόλλων, Δηλώσεων, Παραρτημάτων, Προσαρτημάτων και Πρακτικών αυτής και του Πρωτοκόλλου Προσαρμογής της Συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ. μετά των Παραρτημάτων, Τελικής Πρόξης και Πρακτικών αυτού"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Στις 2 Μαΐου 1992 υπεγράφη στο Πορτο της Πορτογαλίας η Συμφωνία για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) από τους Υπουργούς Εξωτερικών της Κοινότητας και της Ε.Ζ.Ε.Σ. (Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών). Η Ε.Ζ.Ε.Σ. είναι διεθνής οικονομικός οργανισμός με χαλαρή διακυβερνητική δομή, στον οποίο ανήκουν η Αυστρία, η Ελβετία, η Ισλανδία, η Φινλανδία, η Νορβηγία, η Σουηδία και το Λιχτενστάιν.

Από το 1972 και 1973 οι χώρες μέλη της Ε.Ζ.Ε.Σ. είχαν συνάψει συμφωνίες ελευθέρων ανταλλαγών με την Κοινότητα, σύμφωνα με τις οποίες καταργούνται όλοι οι δασμοί στις ανταλλαγές των βιομηχανικών προϊόντων. Η συνεργασία ανάμεσα στους δύο διεθνείς οργανισμούς της Ευρώπης (Ε.Ο.Κ.-Ε.Ζ.Ε.Σ.) υπηρξε ιδιαίτερα θετική στο διάστημα που μεσολάβησε και επεξετάθη το 1984 και σε άλλους τομείς όπως η έρευνα και η τεχνολογία. Με την προς κύρωση Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, (στο εξής Ε.Ο.Χ.), τα Συμβαλλόμενα μέρη Κοινότητα-Ε.Ζ.Ε.Σ., αποφάσισαν την ενδυνάμωση της συνεργασίας τους έτσι ώστε την 1.1.1993, ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του Ε.Ο.Χ., να ιδρύσουν τη μεγαλύτερη εσωτερική αγορά σε παγκόσμια κλίμακα.

Οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη της προς κύρωση Συμφωνίας Ε.Ο.Χ. άρχισαν στις 20 Ιουνίου 1990 και ολοκληρώθηκαν στις 14 Φεβρουαρίου 1992, η δε Συμφωνία μονογραφήθηκε στις Βρυξέλλες στις 14 Απριλίου 1992 μετά την έκδοση θετικής γνώμης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Συμφωνία Ε.Ο.Χ. θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1993, εφόσον επικυρωθεί και από τα 19 Εθνικά Κοινοβούλια (των Κρατών-Μελών Κοινότητας και Ε.Ζ.Ε.Σ.), καθώς και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (Ε.Ο.Χ.), που ιδρύεται με την προς κύρωση Συμφωνία, χωρίς να αποτελεί τελωνειακή ένωση, περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία:

- 1) ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων,
- 2) ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων,
- 3) ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών,
- 4) ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων,
- 5) εφαρμογή των ιδίων κανόνων σχετικά με τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στην Κοινότητα.

6) στενότερη συνεργασία σε άλλους τομείς, πέρα από τις τέσσερις ελευθερίες, όπως η έρευνα και ανάπτυξη, το περιβάλλον, η εκπαίδευση και η κοινωνική πολιτική.

7) μείωση των περιφερειακών, κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων δια της ιδρύσεως από τις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. "Χρηματοδοτικού Μηχανισμού", το οποίο θα χρηματοδοτεί τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές του Ε.Ο.Χ.,

8) δασμολογικές παραχωρήσεις σε γεωργικά προϊόντα των μεσογειακών χωρών

9) στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών που υπεγράφησαν συγχρόνως με τη Συμφωνία Ε.Ο.Χ. προβλέπονται ειδικοί κανονισμοί όσον αφορά τη γεωργία, την αλιεία και το οδικό transit μέσω Αυστρίας και Ελβετίας,

10) σεβασμό στην αρχή της αυτονομίας της λήψης αποφάσεων της Κοινότητας,

11) θεσμικό πλαίσιο στο οποίο η Ε.Ζ.Ε.Σ. και η Κοινότητα θα εκπροσωπούνται χωριστά (Συμβούλιο Ε.Ο.Χ., Μικτή Επιτροπή Ε.Ο.Χ., ισομερές κοινοβουλευτικό όργανο, ισομερές κοινωνικό όργανο),

12) ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής από την Ε.Ζ.Ε.Σ. με παρόμοια καθήκοντα και εξουσίες με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού, καθώς και ίδρυση αντίστοιχου πρωτοδικείου.

Εκ της ανωτέρω καταγραφής των βασικών στοιχείων της Συμφωνίας Ε.Ο.Χ. γίνεται σαφές ότι από ελληνικής σκοπιάς η Συμφωνία αυτή προσφέρει αναμφισβήτητα ευνοϊκές δυνατότητες.

Κατά σειρά ελληνικού ενδιαφέροντος τα βασικά κεφάλαια της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο είναι τα κάτωθι:

Κεφάλαιο μεταφορών-οδικού transit μέσω Αυστρίας και Ελβετίας

Οι μεταφορές (οδικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές, ποταμίες και θαλάσσιες) εμπίπτουν στο κεφάλαιο περί ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών. Το κοινοτικό κεκτημένο στις μεταφορές έγινε δεκτό από τις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. με ελάχιστες μεταβατικές περιόδους. Το δύσκολο σημείο στις διαπραγματεύσεις υπηρξε η επίλυση του προβλήματος της οδικής διαμετακόμισης.

Το ενδιαφέρον της Ελλάδος εστιάστηκε στο πρόβλημα της οδικής μεταφοράς διέλευσης (transit) των προϊόντων μας (κυρίως των ευαίσθητων αγροτικών προϊόντων) μέσω Αυστρίας και Ελβετίας, θέμα ζωτικής σημασίας για την ελληνική οικονομία. Η οδική διέλευση (transit) αποτελούσε αντικείμενο εξετάσεως στις παράλληλες διμερείς διαπραγματεύσεις Ε.Ο.Κ.-Αυστρίας, Ε.Ο.Κ.-Ελβετίας τα ικανοποιητικά αποτελέσματα των οποίων η Ελλάδα συνέδεσε με την ευδωμή των διαπραγματεύσεων για τον Ε.Ο.Χ.. Στις 21.10.1991 το Συμβούλιο Μεταφορών της Κοινότητας υιοθέτησε τη διμερή Συμφωνία Μεταφορών, που ικανοποιεί την Ελλάδα εξασφαλίζοντας γι' αυτήν 60.500 άδειες ετησίως απλής διελύσεως φορτηγών, που αποτελούν αύξηση κατά 30% έναντι των αδειών, που είχε εξασφαλίσει η χώρα μας για το 1991.

Επίσης η αυστριακή πλευρά δέχθηκε να χορηγήσει 2.000 επιπλέον άδειες απλής διελύσεως ετησίως με την υποχρέωση να γίνεται χρήση συνδυασμένων μεταφορών (συνδυασμός φορτηγών και σιδηροδρόμων).

Η ανωτέρω προϋπόθεση θα ισχύει εφόσον διενεργούνται κάθε χρόνο κατ' ελάχιστον 1.500 απλές διελύσεις με συνδυασμένη μεταφορά. Προκειται περί μιας ευνοϊκής ρυθμίσεως, που καλύπτει μόνο τη χώρα μας και τελεί υπό την κοινοτική διασφάλιση. Σημειώνεται επίσης ότι η Ελλάδα θα μπορεί να αντλεί πρόσθετες άδειες, που θα διανέμει η Κοινότητα από τις τυχόν αδιανέμητες άδειες άλλων εταίρων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ανωτέρω ευνοϊκή ρύθμιση αφορά μόνο την Ελλάδα διότι, σύμφωνα με το περιεχόμενο των διμερών Συμφωνιών ad hoc Κοινότητας-Αυστρίας και Κοινότητας-Ελβετίας, από το 1993 θα εφαρμόζεται ένα σύστημα "οικοβαθμών", που θα καθορίζει τη μέγιστη ανεκτή ποσότητα οξειδίου του αζώτου, που εκπέμπουν τα φορτηγά και η οποία θα πρέπει κάθε

χρόνο να μειώνεται κατά 5%. Κατά συνέπεια ο αριθμός των φορτηγών που θα μπορούν να διέρχονται από την Αυστρία θα μπορεί να αυξηθεί μόνον εάν τα φορτηγά γίνουν πιο "καθαρά", με βάση αυστηρότερους κανόνες.

Σχετικά με την Ελβετία, η οποία περιορίζει το δικαίωμα διέλευσης στα φορτηγά άνω των 28 τόννων, η χώρα αυτή δέχθηκε εξαιρέσεις μόνο για την περίπτωση που έχει εξαντληθεί η μεταφορική ικανότητα των σιδηροδρόμων και μόνο για τη μεταφορά αλλοιωσίων τροφίμων, με όριο 50 διελύσεις ανά ημέρα και κατά τις δύο διευθύνσεις. Οι διμερείς συμφωνίες οδικής διαμετακόμισης (transit) υπεγραφήσαν μαζί με τη Συμφωνία Ε.Ο.Χ. και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της.

Ναυτιλιακές μεταφορές

Ο ευαίσθητος για την Ελλάδα τομέας των ναυτιλιακών μεταφορών καλύπτεται ικανοποιητικά, καθώς οι χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. δέχθηκαν να υπαχθούν στις δεσμεύσεις του πλέον ουσιώδους τμήματος του κοινοτικού κεκτημένου και να συνεννοούνται με την Κοινότητα για θέματα σχέσεων τους με τρίτες χώρες.

Γεωργία

Η γεωργία και η αλιεία εξαιρούνται από τη Συμφωνία Ε.Ο.Χ..

Οι χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. δεσμεύτηκαν, όμως, να υιοθετήσουν τους κτηνιατρικούς και φυτουγειονομικούς κανόνες της ενιαίας αγοράς.

Με την υπογραφή, όμως, διμερών συμφωνιών Κοινότητας-Ε.Ζ.Ε.Σ. και με στόχο τη "συνοχή" μέσα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο οι χώρες της Ε.Ζ.Ε.Σ. προέβησαν σε παραχωρήσεις για ορισμένα γεωργικά προϊόντα. Ειδικότερα οι χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. συμφώνησαν να παράσχουν μέσω των ανωτέρω γεωργικών συμφωνιών δασμολογικές παραχωρήσεις σε προϊόντα των μεσογειακών χωρών, όπως χυμοί φρούτων, ελαιόλαδο, φέτα, ρετσίνα, γλυκά κρασιά υψηλού αλκοολικού βαθμού, όπως το κρασί της Σάμου, ούζο, φρούτα (νωπά και σε κονσέρβες) κ.ά., ανάλογα βεβαίως με ειδικές ρυθμίσεις για καθεμιά από αυτές τις χώρες.

Συμφωνήθηκε επίσης να διερευνηθούν και να βελτιωθούν οι συναλλαγές στον τομέα των μετοποιημένων αγροτικών προϊόντων, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της προσβάσεως των ελληνικών κρασιών στις αγορές αυτές. Στο πλαίσιο αυτό αντιμετωπίστηκε με μεταβατική περίοδο το πρόβλημα των μονοπωλίων οινόπνευματος στις χώρες αυτές, πράγμα που θα επιτρέψει διαρρύθμισή του, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο παρεμβατικός τους χαρακτήρας στην αγορά. Επίσης εξαιρούνται τα προϊόντα καπνού, για να μην υπάρξει δασμολογικός αποκλεισμός των εισαγωγών από τις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ., πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα την πτώση των τιμών και άρα τη φαλκίδευση του εισοδήματος των καπνοπαραγωγών.

Επίσης προβλέπεται στη Συμφωνία Ε.Ο.Χ. εξελικτική ρήτρα με στόχο την προοδευτική φιλελευθεροποίηση των γεωργικών ανταλλαγών.

Χρηματοδοτικός Μηχανισμός

Η Ελλάδα υπεστήριξε την ίδρυση από την Ε.Ζ.Ε.Σ. ενός χρηματοδοτικού μηχανισμού που θα συμβάλει στη μείωση των περιφερειακών οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μέσα στον Ε.Ο.Χ.. Με τη Συμφωνία Ε.Ο.Χ. ιδρύεται ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός του οποίου η προικοδότηση υπό τη μορφή δωρεάν επιχορηγήσεων θα ανέρχεται σε 500 MECU που θα δίδονται σε 5

ισοποσες ετήσιες δόσεις των 100 MECU κατά την περίοδο 1993-1997. Προβλεπόμενα, επίσης δάνεια ύψους 1,5 δις. ECU με την επιδότηση επιτοκίου 3 ποσοσטיών μονάδων με διετή περίοδο χάριτος πριν την αποπληρωμή του κεφαλαίου.

Το κράτη της Ε.Ζ.Ε.Σ. που θα χρηματοδοτούν το χρηματοδοτικό μηχανισμό θα δίδουν εντολή στην Ευρωπαϊκή Τραπεζα Επενδύσεων, η οποία και θα καταβάλει τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια με βάση τις προτάσεις που θα υποβάλουν τα δικαιούχα Κράτη-Μέλη της Κοινότητας.

Σημειώνεται ότι οι χώρες που θα ωφεληθούν από το "Χρηματοδοτικό Μηχανισμό" θα είναι η Ελλάδα, η νησος της Ιρλανδίας, η Πορτογαλία και εκείνες οι περιοχές της Ισπανίας που εμπίπτουν στο στόχο 1 των Διαρθρωτικών Ταμείων. Θα επιχορηγούνται κυρίως έργα που αφορούν το περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της πολεοδομικής ανάπτυξης), τις μεταφορές (υποδομή μεταφορών) την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων

Από την 1.1.1993 θα ισχύσει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, η οποία συνεπάγεται την καταργηση κάθε διακρισεως λόγω ιθαγενείας μεταξύ των εργαζομένων των Κρατών-Μελών της Ε.Ο.Κ. και της Ε.Ζ.Ε.Σ.. Ειδικότερον η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων περιλαμβάνει:

α) το δικαίωμά τους να αποδέχονται κάθε πραγματική προσφορά εργασίας,

β) να διακινούνται ελεύθερα εντός του Ε.Ο.Χ.,

γ) να διαμενουν σε ένα από τα Κράτη-Μέλη της Ε.Κ. και της Ε.Ζ.Ε.Σ. με σκοπό να ασκούν ορισμένη εργασία, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που διέπουν την απασχόληση των εργαζομένων υπηκόων αυτού του κράτους,

δ) να παραμένουν εντός του Ε.Ο.Χ. και μετά την άσκηση ορισμένης εργασίας.

Βεβαίως οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται σε αυτούς, οι οποίοι απασχολούνται στη δημόσια διοίκηση.

Επίσης δεν υπάρχουν περιορισμοί στην ελευθερία εγκατάστασης των υπηκόων ενός Κράτους- Μέλους της Ε.Κ. ή της Ε.Ζ.Ε.Σ. στο έδαφος οιαδήποτε άλλου από τα κράτη αυτά. Για την Ελβετία και το Λιχτενστάιν η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ισχύει από το 1998. Στο διάστημα που θα μεσολαβήσει η Ελβετία έχει αναλάβει δεσμεύσεις για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των μεθοριακών και εποχιακών εργαζομένων. Οι ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και το δικαίωμα εγκατάστασης εμπίπτουν στα παραρτήματα V και XI.

Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων

Οι τελωνειακοί δασμοί επί των εισαγωγών και των εξαγωγών και όλες οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος απαγορεύονται μέσα στον Ε.Ο.Χ.. Τα συμβαλλόμενα μέλη ενισχύουν και διευρύνουν τη συνεργασία τους με σκοπό την απλούστευση των διαδικασιών για τις συναλλαγές των εμπορευμάτων (απλοποίηση κανόνων καταγωγής).

Ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών

Στον Ε.Ο.Χ. δεν επιβάλλονται περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Ειδικότερα ως υπηρεσίες νοούνται οι, κατά κανόνα αμοιβομενες παροχές και ιδίως οι βιομηχανίες, εμπορικές βιοτεχνικές δραστηριότητες, καθώς και οι δραστηριότητες των ελεύθερων επαγγελματιών. Στα παραρτήματα IX έως XI, της Συμφωνίας

Ε.Ο.Χ. περιέχονται όλες οι ειδικές διατάξεις που αφορούν την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων

Την 1.1.1993 οι Τραπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες της Ε.Ο.Κ. και της Ε.Ζ.Ε.Σ. θα μπορούν να λειτουργούν με βάση ενιαία άδεια που θα ισχύει στο σύνολο του Ε.Ο.Χ.. Προβλεπονται όμως, μεταβατικές περίοδοι 3-5 ετών για ορισμένους τύπους άμεσων επενδύσεων στις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ.. Κατοχυρώθηκαν τα ασφαλιστικά δικαιώματα των Ελλήνων εργαζομένων στις Ε.Ζ.Ε.Σ. (κυρίως στην Αυστρία, Ελβετία και Σουηδία).

Πολιτική Ανταγωνισμού

Οι χώρες της Ε.Ζ.Ε.Σ. θα εφαρμόσουν τους ίδιους κανόνες με την Ε.Ο.Κ. όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις τα καρτέλ και την κατάχρηση δεσποζουσας θέσης και θα δημιουργήσουν για το σκοπό αυτόν Εποπτεύουσα Αρχή με αντίστοιχες αρμοδιότητες αυτήν της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Εποπτεύουσα Αρχή θα είναι υπεύθυνη για τις έρευνες που αφορούν τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν άνω του 33% του κύκλου εργασιών τους στην Ε.Ζ.Ε.Σ..

Συνεργασία στις οριζόντιες πολιτικές

Οι χώρες της Ε.Ζ.Ε.Σ. έχουν δεχτεί το κοινοτικό κεκτημένο το σχετικό με την κοινωνική πολιτική, την πολιτική προστασίας του καταναλωτή, το περιβάλλον, τη στατιστική, το εταιρικό δικαίο. Προβλέπονται μικρές μεταβατικές περιόδους για ορισμένα κράτη της Ε.Ζ.Ε.Σ..

Συνεργασία εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών (Συνοδευτικές πολιτικές)

Η Νέα Συμφωνία θεσμοθετεί, πέραν της καθαρά οικονομικής πτυχής, μια ευρύτερη συνεργασία με τις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας, τουρισμού, πληροφορικής, μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αν αξιοποιηθεί καταλληλά από την Ελλάδα θα αποφέρει πολλά οφέλη.

Η συνεργασία αυτή θα πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή των κρατών της Ε.Ζ.Ε.Σ. σε προγραμματισμένα πλαίσια των Ε.Κ., σε ειδικά προγράμματα, σε έργα ή άλλες δράσεις. Συνεπώς διευρύνεται και η δυνατότητα συμμετοχής της χώρας μας στην ανάληψη των κοινών προγραμμάτων στους ανωτέρω τομείς στους οποίους οι χώρες της Ε.Ζ.Ε.Σ. είναι ιδιαίτερα προηγμένες.

Αλιεία

Ός προς το θέμα της αλιείας, το οποίο αποτέλεσε σοβαρό σημείο τριβής στις διαπραγματεύσεις, και ρυθμίζεται από διμερείς συμφωνίες, αποφασίσθη η προοδευτική αύξηση της προσβάσεως των κοινοτικών αλιείων στα αλιεύματα των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ.. Σε αντάλλαγμα συμφωνήθηκε ο μηδενισμός, από 1.1.1993, των δασμών για ορισμένα αλιευτικά προϊόντα και για άλλα ο προοδευτικός δασμολογικός αποπλισμός (έως 70%) μέχρι το 1997.

Σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις στον αλιευτικό τομέα η Ιρλανδία και Νορβηγία έτυχαν ορισμένων εξαιρέσεων.

Παράλληλα συμφωνήθηκε η ελεύθερη κυκλοφορία των κοινοτικών αλιευτικών προϊόντων στις αγορές των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ.. Από την αμοιβαία απελευθέρωση των αγορών εξαιρέθηκε ένας ιδιαίτερα περιορισμένος αριθμός ειδών αλιευμάτων.

Θεσμικές διατάξεις

1. Για την κατά το δυνατό αποτελεσματικότερη λειτουργία του Ε.Ο.Χ., συστάθηκαν όργανα δομημένα αντίστοιχα με εκείνα της Κοινότητας.

Θεσπίστηκε ένα Συμβούλιο επιφορτισμένο με την πολιτική προώθηση για τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας και τη χάραξη των γενικών προσανατολισμών της.

Αποτελείται από μέλη του Συμβουλίου και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αφ' ενός και ενός εκπροσώπου των Κυβερνήσεων κάθε κράτους Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου. Η προεδρία ασκείται εναλλάξ για έξι μήνες μεταξύ ενός μέλους του Συμβουλίου Ε.Κ. και ενός μέλους κυβέρνησης χώρας Ε.Ζ.Ε.Σ..

Οι αποφάσεις λαμβάνονται αντίστοιχα με κοινή συμφωνία μεταξύ Κοινοτήτας αφ' ενός και χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου.

Συνέρχεται δύο φορές ετησίως με πρωτοβουλία του προέδρου ή όταν οι συνθήκες το απαιτούν.

2. Θεσπίστηκε επίσης μια Μικτή Επιτροπή αρμόδια για τη θέση σε εφαρμογή της Συμφωνίας και την αποτελεσματική λειτουργία της. Προς το σκοπό αυτόν προβαίνει σε ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στη Συμφωνία.

Αποτελείται από εκπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται σε κοινή συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας αφ' ενός και των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου, που εκφράζονται αντίστοιχα με μία ψήφο.

Η προεδρία ασκείται εναλλάξ για έξι μήνες μεταξύ του εκπροσώπου της Κοινότητας, δηλ. της Επιτροπής Ε.Κ., ή του εκπροσώπου μιας χώρας Ε.Ζ.Ε.Σ..

Για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της, η Μικτή Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Επιπλέον συνέρχεται με πρωτοβουλία του προέδρου της ή κατόπιν αιτήματος ενός των συμβαλλόμενων μερών, σύμφωνα με τον εσωτερικό της κανονισμό.

3. Εξάλλου θεσπίστηκε μια κοινή κοινοβουλευτική επιτροπή που αποτελείται από ίσο αριθμό μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αφ' ενός και μελών του Κοινοβουλίου των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου.

Συνεδριάζει εναλλάξ άλλοτε στην Κοινότητα και άλλοτε σε χώρα Ε.Ζ.Ε.Σ..

Συμβάλλει στη μεγαλύτερη κατανόηση μεταξύ Κοινότητας και χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ. και μπορεί να εκφράζει τις απόψεις της με τη μορφή εκθέσεων ή ψηφισμάτων. Εξετάζει ιδίως την ετήσια Έκθεση της Μικτής Επιτροπής του Ε.Ο.Χ. σχετικά με τη λειτουργία και εξέλιξη της Συμφωνίας.

4. Και τέλος θεσπίστηκε μια συμβουλευτική επιτροπή Ε.Ο.Χ. για την καλύτερη γνώση των οικονομικών και κοινωνικών πτυχών των οικονομιών των συμβαλλόμενων μερών και των συμφερόντων στα πλαίσια του Ε.Ο.Χ..

Αποτελείται από ισάριθμα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής Ε.Κ. αφ' ενός και της συμβουλευτικής επιτροπής Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Η Συμφωνία επιτρέπει στα συμβαλλόμενα μέρη να τροποποιούν την εθνική τους νομοθεσία στους τομείς που καλύπτει η Συμφωνία, με την επιφύλαξη της αρχής της μη διακρίσεως και αφού ενημερώσουν τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη.

Επίσης, προβλέπει τρία στάδια για τη λήψη αποφάσεων.

α) προετοιμασία της προτάσεως,

- β) διαμόρφωση αυτής και
 γ) λήψη αποφάσεως.

Η Ε.Ζ.Ε.Σ. είχε επιμείνει στη συμμετοχή της σε όλα τα στάδια επεξεργασίας της κοινοτικής πράξεως που θα είχε ως συνέπεια την αλλαγή των υφισταμένων ισορροπιών μεταξύ των κοινοτικών εταίρων.

Η ρύθμιση που αποφασίστηκε, σε πρώτη φάση της πρότασης νέας κοινοτικής πράξεως, προβλέπει η Ε.Ζ.Ε.Σ. να εκφράζει ανεπίσημα την άποψή της, στην επόμενη φάση της διαβίβασης της πρότασης στο Συμβούλιο, η Επιτροπή απευθύνει αντίγραφο στην Ε.Ζ.Ε.Σ.. Στην παρούσα φάση, στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να ανταλλάξουν απόψεις και να διαβουλευθούν.

Κάθε νέα νομοθετική πράξη που αποφασίζεται από την Κοινότητα και αναφέρεται σε θέμα που καλύπτει η Συμφωνία, διαβιβάζεται στη Μικτή Επιτροπή για να την υιοθετήσει, με τροποποιητική απόφαση του Πρωτοκόλλου η Παραρτήματος της Συμφωνίας.

Με στόχο την ασφάλεια δικαίου και την ομοιογένεια του Ε.Ο.Χ., η Μικτή Επιτροπή αποφασίζει το συντομότερο δυνατό. Στην περίπτωση που δεν επέλθει κοινή συμφωνία στα πλαίσια αυτά, προβλέπονται διάφορες δυνατότητες που θα επέτρεπαν τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας της Συμφωνίας και την αποφυγή της προσωρινής μερικής άρσης αυτής.

Ομοιογένεια, διαδικασία επιτόρησης και διευθέτησης διαφορών

1. Η Κοινότητα απέδωσε μεγάλη σημασία στη διασφάλιση ομοιόμορφης εφαρμογής και ερμηνείας της Συμφωνίας. Ο στόχος της ομοιογένειας εκφράζεται σαφώς στο Προοίμιο και επαναλαμβάνεται στο άρθρο 105 της Συμφωνίας που προβλέπει την τηρητέα μέσω της Μικτής Επιτροπής διαδικασία (α) σε περιπτώσεις εξελίξεως της νομολογίας του Δ.Ε.Κ. και (β) αποκλίσεως μεταξύ νομολογίας Δ.Ε.Κ. και δικαστηρίων Ε.Ζ.Ε.Σ..

Επίσης, για τον ίδιο πάντα σκοπό της ομοιογένειας, από την Μικτή Επιτροπή του Ε.Ο.Χ. θεσπίστηκε σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και συνεργασίας, όσον αφορά τις αποφάσεις του Δ.Ε.Κ. και του Πρωτοδικείου των Ε.Κ. αφ' ενός και του δικαστηρίου Ε.Ζ.Ε.Σ. και των ανώτατων δικαστηρίων Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου, και η δυνατότητα υποβολής προδικαστικών ερωτημάτων των δικαστηρίων των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ. στο ΔΕΚ, για ερμηνεία διατάξεως της Συμφωνίας.

2. Επίσης, η Κοινότητα θεώρησε σημαντικό για να διασφαλίσουν οι χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία και να ελέγχουν τη νομιμότητα των πράξεων στον τομέα του ανταγωνισμού, να θεσπίσουν μία αρχή επιτηρήσεως Ε.Ζ.Ε.Σ. αντίστοιχη με την Επιτροπή Ε.Κ..

Η Επιτροπή Ε.Κ. και η αρχή επιτηρήσεως Ε.Ζ.Ε.Σ. παραλαμβάνουν τις καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας και εξετάζουν αντίστοιχα αυτές που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του. Σε περίπτωση διαφωνιών μεταξύ τους, μπορούν να προσφύγουν στη Μικτή Επιτροπή.

Εξάλλου, το γεγονός ότι δεν ιδρύθηκε δικαστήριο Ε.Ο.Χ. επέβαλε την ανάγκη στις χώρες Ε.Ζ.Ε.Σ. να ιδρύσουν δικαστήριο της Ε.Ζ.Ε.Σ.. Το εν λόγω δικαστήριο είναι αρμόδιο ιδίως για:

(α) τις ενέργειες που αφορούν τη διαδικασία επιτηρήσεως των χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ.,

(β) τις εφέσεις αποφάσεων των οργάνων επιτηρήσεως στον τομέα ανταγωνισμού,

(γ) την επίλυση των διαφορών μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών Ε.Ζ.Ε.Σ., που μπορούν να προκύψουν είτε από διαφορετική ερμηνεία της Συμφωνίας είτε από την εφαρμογή της.

3. Διευθέτηση διαφορών.

Κατ' αρχην, πρέπει να τονίσουμε ότι δεν δημιουργήθηκε δικαστήριο για τη διευθέτηση των διαφορών και η ερμηνεία διατάξεων της Συμφωνίας ανατέθηκε στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.).

Η βασική ιδέα συνίσταται στο ότι η διευθέτηση πρέπει να πραγματοποιείται στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής με συμφωνία των μερών. Αν αυτή δεν επιτευχθεί σε αυτά τα πλαίσια, τότε διακρίνουμε μεταξύ (α) αν η διαφορά έχει σχέση με διάταξη της Συμφωνίας, οπότε είναι δυνατή η προσφυγή στο Δ.Ε.Κ. και (β) αν η διαφορά έχει σχέση με ρήτρα διασφαλίσεως, οπότε προβλέπεται η παραπομπή σε διαίτησία από κάθε συμβαλλόμενο μέρος, η απόφαση της οποίας δεσμεύει τα μέρη (βλ. Πρωτόκολλο 33).

Ειδικότερα, στον τομέα του ανταγωνισμού, η Κοινότητα θεώρησε ότι η υιοθέτηση από την Ε.Ζ.Ε.Σ. ιδίων κανόνων ανταγωνισμού με εκείνους της Κοινότητας αποτελούσε ουσιαστική προϋπόθεση για την πρόσβαση των οικονομικών φορέων της Ε.Ζ.Ε.Σ. στην ενιαία αγορά, συγχρόνως με μια διαδικασία αντικειμενική και ανεξαρτητή. Για την ορθή εφαρμογή των εν λόγω κανόνων, οι περιπτώσεις ανταγωνισμού κατανέμονται αναλόγως αρμοδιότητας στην Επιτροπή Ε.Κ. αφ' ενός και στην αρχή επιτηρήσεως Ε.Ζ.Ε.Σ. αφ' ετέρου.

Λόγω αποχώρησης στις 6.12.1992 της Ελβετίας από τη Συμφωνία Ε.Ο.Χ. τα Συμβαλλόμενα Μέρη υπέγραψαν Πρωτόκολλο προσαρμογής της Συμφωνίας με το οποίο αφαιρείται από το κείμενο το όνομα της Ελβετίας και ρυθμίζεται το κενό που δημιουργείται στο χρηματοδοτικό μηχανισμό λόγω της αποχώρησης αυτής.

Η Συμφωνία Ε.Ο.Χ. μετά του Πρωτοκόλλου προσαρμογής θα τεθούν σε ισχύ την 1.7.1993 μετά την επικύρωσή τους από τα εθνικά Κοινοβούλια.

Θέτοντες τα παραπάνω υπόψη της Βουλής, εισηγούμεθα την ψήφιση του υποβαλλόμενου νομοσχεδίου.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 1993

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Μ. Παπακωνσταντίνου	Στ. Μάνος
ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Χρ. Κοσκινάς	Α. Ψαρούδα - Μπενάκη
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Α. Παπαδόγγονας	Α. Καραμανλής
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Β. Κοντογιαννοπούλος	Θ. Αναγνωστόπουλος